

عنوان: بررسی نیازهای آموزشی از دیدگاه بیماران قلبی بستری در مرکز آموزشی درمانی شهید دنی تبریز سال ۱۳۷۸

نام دانشجو: رضا نوروززاده

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد پرستاری (داخلی و جراحی)

استاد راهنما: دکتر عابد سعیدی

اساتید مشاور: فرهاد کامرانی، مهندس کوشاور

شماره پایان نامه: ۱۱۰

مقدمه: علیرغم افزایش بیماران با شریط بیماری مزمن مانند بیماران مبتلا به انفارکتوس میوکارد و آنژین صدری ناپایدار، مساله ترخیص زود هنگام و کمبود تختهای بیمارستانی بستری مشکل اساسی این دسته از بیماران محسوب می شود. مساله اساسی در این بین آموزش بیمار برای کسب مهارتهای مراقبت از خود می باشد. با توجه به این مشکلات استفاده از ابزارهای استاندارد می تواند منجر به ارتقاء فرآیند پرستاری بخصوص فرآیند آموزش به بیمار گردد.

روش کار: برای تعیین سطح اهمیت نیازهای آموزشی از دیدگاه بیماران مبتلا به انفارکتوس میوکارد و آنژین صدری ناپایدار، ۱۲۲ بیمار مرد و زن بصورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. محیط پژوهش بخشهای داخلی قلب و مردان و زنان بیمارستان شهید مدنی تبریز بود. معیارهای انتخاب نمونه شامل (۱) بیماران با تشخیص انفارکتوس میوکارد یا آنژین صدری ناپایدار (۲) داشتن آمادگی ذهنی و روانی برای شرکت در پژوهش (۳) حذف بیماران با شرائط بالینی دیگر همانند بیماری فشار خون و یا دیابت شیری (۴) بیماران با سابقه اولین بستری به علت بیماریهای قلبی، در پژوهش وارد گردیدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ۴۳ مقوله ای در ۹ عنوان آموزشی با رتبه بندی پنج رتبه ای لیکرت برای درجه اهمیت مقولات از بی اهمیت تا خیلی مهم بود. روائی محتوی ابزار توسط نه نفر از استادان پرستاری مورد تایید قرار گرفت و پایایی آن نیز با محاسبه عدد کودر ریچاردسون (معادل ۸۰ درصد) و ضریب همبستگی آلفا برای کل مقولات مقادیر مناسبی را نشان داد.

یافته ها: عنوان "کار کردن با جنس" ($P=0/004$) و شغل ($P=0/005$) افراد مورد مطالعه ارتباط معنی داری دارد. عنوان محدودیتهای رژیم غذایی با هیچ یک از مشخصات فردی - اجتماعی مورد نظر پژوهشگر ارتباط معنی داری را نشان نداد. عنوان اطلاعات دارویی تفاوت معنی داری را با جنس ($P=0/007$) و طول مدت اقامت در بخش مراقبت ویژه قلبی ($P=0/001$) نشان داد. در مورد عنوان مسائل عمومی تنها ارتباط معنی دار آماری با سن ($P=0/005$) دیده شد. در بررسی رتبه کل عناوین آموزشی تنها تفاوت معنی دار آماری با متغیر جنس ($P=0/001$) بدست آمد. در رابطه با سؤالات پژوهش یعنی درجه اهمیت هر یک از عناوین آموزشی از دیدگاه افراد مورد مطالعه در زمان قبل از ترخیص نتایج نشان داد که عناوین "کار کردن" ($64/8\%$)، "داروها/محدودیتهای رژیم غذایی" ($63/1\%$)، و مسائل عمومی ($61/5\%$) مهمترین عناوین آموزشی از دیدگاه بیماران بودند. همچنین عناوین فشار روانی ($51/86\%$) "سیگار کشیدن" ($47/78\%$) و فعالیت جنس ($41/66\%$) کم اهمیت ترین عناوین از دیدگاه بیماران معرفی شدند. مقولات آموزشی مهم از دیدگاه بیماران در هر یک از عناوین مهم قلمداد شده به ترتیب مربوط به محدودیتهای شغلی، زمان قطع دارو و روش مصرف دارو، آشنایی با غذاهای حاوی چربی بالا و پر نمک، احتمال داشتن حمله قلبی دیگر و مقولات کم اهمیت به ترتیب عناوین مهم قلمداد شده مربوط به بازگشت به شغل قبلی، اقدامات لازم در صورت بروز مشکل در اثر مصرف دارو، صرف غذا خارج از منزل و رفتن به مکانهای شلوغ و ... بودند.

نتیجه گیری: یافته های پژوهش نشان می دهد که عناوین آموزشی مهم برای یادگیری از دیدگاه بیماران آنهایی هستند که با حیات بیماران ارتباط نزدیکی دارند. همچنین پاره ای از خصوصیات فردی - اجتماعی نقش بسیار مهمی در تعیین اولویتهای یادگیری از دیدگاه بیماران دارند.

واژه های کلیدی: انفارکتوس میوکارد، آنژین صدری ناپایدار، دیدگاه، قبل از ترخیص، نیازهای آموزشی.